

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

358. An possit beneficium resignari senibus, infirmis, mente captis, illiteratis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

apponi solita in literis Apostolicis: *reque à quibusvis &c.* hac enim caluſula tollit impedimentum proveniens ex censuris, Paris. nu. 53. citans Nav. conf. 28. n. 18. in sine. & n. 21. de sent. excomm.

2. Respondeo secundò: multò minùs resignari potest beneficium in favorem excommunicati inſorſeſcentis in excommunicatione, seu per annum ſuſtinentis illam animò obdurato; cùm is ſimilis ſit hæretico juxta Trid. ſeſſ. 25. c. 3. Paris. à n. 54. Neque in hoc caſu inſorſeſcentiæ valet resignatio admiſſa cum dicta abſolutione à censuris poni ſolita in literis Apostolicis. Paris. n. 57. citans Rotam in *Seguntina Canoniciatùs*. Idque in odium ipſius, qui videtur parvi pendere cenſuras, unde in regula Cancell. de inſorſeſcent. Sixti V. ſic ſtatutum eſt: *ne præſtetur occaſio cenſuras ipſas vilipendendâ, & inſorſeſcenti in illis, ne generales abſolutiones appoſita in literis ſuffragentur hiſ, qui ſcienter excommunicatiõnis ſententiã per quatuor meſes ſuſtulerint &c.* ex qua regula, ut Paris. nu. 57. factis colligitur, quòd excommunicato ità demum ſuffragetur dicta abſolutio apponi conſueſta in literis, ſi non ſuſtinuerit excommunicationem ultra quatuor meſes.

3. Respondeo tertio: neque ſuſpenſo ab officio & beneficio potest resignari beneficium; cùm ſit beneficio indignus propter prohibitam executionem ordinis. Paris. n. 59.

4. Respondeo quarto: neque irregulari resignari potest beneficium; cùm rãta ei collatio ſit nulla. *c. in cunctis, de elect.* Covar. in *c. alma mater*, p. 1. §. 7. n. 1. Rebuff. de pacif. poſſ. n. 28. & irregularis nequeat retinere beneficia acq̄uſita poſt irregularitatem, ut Nav. conf. 3. de homicidio; eſt, ut dictum aliàs, ob irregularitatem ſupervenientem non vacent ipſo jure, ut Nav. conf. 3. de homicid. Paris. à n. 32. ſubdens n. 40. ex Nav. conf. 66. n. 1. de ſent. excomm. collationem factam irregulari non valere, etiamſi poſita fuerit dicta clauſula: *abſolventes te à cenſuris &c.* quia Papa non videtur abſolvere ab irregularitate, niſi exprimat. Paris. nu. 41. ex Nav. in man. c. 27. n. 25. 4.

Quæſtio 358. An poſſit beneficium resignari ſenibus, infirmis, mente capis, illiteratis?

1. Respondeo ad primum affirmativè. Paris. l. 4. q. 8. n. 3.

2. Respondeo ad ſecundum affirmativè; modò tamen infirmitas non ſit longi temporis, qua que impediatur, ut præſtetur ea non poſſit, qua beneficium requirit. Paris. l. 4. q. 8. n. 1. & 2.

3. Respondeo ad tertium negativè; collatio enim facta turioſo habetur pro non facta. Paris. l. 12. q. 4. n. 1.

4. Respondeo ad quartum: penitus illiterato & ignorant non potest resignari beneficium quia eſt beneficio indignus, & collatio ei facta non tenet. Paris. cit. q. 4. n. 2. Idque intelligendum, ait Paris. *ibid.* n. 4. de eo, qui eſt Analphabetus, seu qui prima grammatices rudimenta non didicit; uti & hunc defectum eſſe indiſpenſabilem ait n. 5. ex Felin. in *c. inquisitionis, de ſent. excomm.* Major. de irregular. l. 1. c. 32. &c. eò quòd, ut idem Paris. loc. cit. nu. 7. ex Turrecrem. in *c. ſi in laicis, d. 38.* literatura requiritur jure divino.

**

Quæſtio 359. An beneficia resignari nequeant iis, qui non intelligunt, & intelligibiliter loqui ſciunt idioma loci, ubi ſunt beneficia: vel etiamſi iſciant, ſunt tamen exteri à regno vel civitate?

1. Respondeo ad primum: Resignari nequeunt iis beneficia curata. Paris. l. 12. q. 7. num. 5. juxta reg. Cancell. de *idiomat.* quæ eſt 19. producta à Gregor. XIII. annullantem provisionem, mandatum de providendo, & gratiam de tali beneficio ignorantia idioma. Sarnenſ. & Mandol. ad eand. reg. plura adducunt ad hujus materiæ declarationem, uti & Hojed. de *incompat. p. 1. c. ult. à n. 43.* Et inter cetera, quòd nomine beneficii curati hinc intelligatur quodcunque beneficium habens exercitium cura animarum Parochianorum. Chok. ad dictam reg. n. 7. Item Episcopatus, Archiepiscopatus, Patriarchatus; cùm nomine beneficii in materia favorabili & juri conſona veniant & hæ dignitates. Quamvis hodie, dum conferuntur per Papam conſiſtorialiter, & cauſa cognita, cenſeantur proviſi tacitè ad illas diſpenſari; eſt ſi rariffimum, ut alienigenis conferantur. Chok. loc. cit. nu. 8. comprehenduntur item hæc regulà Vicarii perpetui. Chok. n. 10. ex Gomeſ. *hic q. 11.* Item beneficia electiva. Chok. *ibid.* ex Mandol. *hic q. 2.* Item commendæ. Chok. n. 9. citans Gomeſ. q. 5. Rebuff. ad hanc reg. gl. 2. n. 2. Gonz. ad reg. 8. gl. 5. §. 8. n. 22. contra Simonet & Crescentium. Locum quoque habet hæc regula in Ordinariis, imò & legatis Apostolicis, ita ut non valeat proviſio talis beneficii, ab iis facta ignorantia idioma populi. Chok. n. 14. citans Gomeſ. *hic q. 6.* auctorem comment. Analyt. *hic n. 42.* eò quòd, ubi Papa voluntatem vel potestatem tuam limitavit, cenſeatur & limitaffe facultatem ſui legati *c. in generali, de reg. juris in 6.* contra Mandol. *hic q. 3. n. 14.* quem ſequitur Azor. p. 2. l. 5. c. 28. q. 11. (quamvis is addat, ignarum linguæ non eſſe idoneum ad docendum & monendum populum, quòd tamen officium eſt Rectoris Eccleſiæ; adeòque expedire revera, ne legatus tali ignorantia conferat beneficium) cenſentes, hanc regulam ſolum loqui de beneficiis, quæ auctoritate Papæ providentur, ac proinde penam in ea conſtitutam non trahi ad Ordinarios vel Legatos beneficia conferentes. Ceſſaret tamen diſpoſitio hujus regulæ, ubi Papa ex certa ſcientia, & motu proprio conferret Parochiam non intelligenti idioma, eò quòd præſumatur diſpenſatio. Chok. n. 16. ex Gloſſatore antiq. & Mandol. *hic q. 5. & 6.* contra Gomeſ. q. 12. & Auctorem comment. Analyt. *hic nu. 143.* Multòque magis ceſſaret dicta diſpoſitio hujus regulæ, ubi Papa diſpenſat per reſcriptum, etiamſi diſpenſaret per gratiam *perinde valere*, modò in ea ſint expreſſa illa, quæ debent exprimi. Chok. n. 16. juncto n. 18. citans Rebuff. in *pr. ad hanc reg. gl. 2. n. 15.* & in *addit. ad hanc reg. in sine*, ubi etiam habet formam, ſub qua reſcribit Papa, in hoc caſu diſpenſans. Denique ceſſare hanc regulam in collatione aliorum beneficiorum, nempe non curatorum, tradit Chok. n. 15. remittens ad Guimier. in *pragm. Sanct. in proam. v. exererorum.*

2. Respondeo ad ſecundum: beneficium (intellige, etiam ſimplex) non potest resignari extero à regno, ubi viget conſuetudo immemorialis vel privilegium Papæ, ut exterus ibi habere nequeat beneficium. Paris. l. 4. q. 7. n. 1. uti teſtatur de Hiſpania Covar. c. 35. *pract. qq. n. 5.* & de Gallia Rebuff.